

Dixi: saltem *Quorundam venialium*; quia precipere Confessionem omnium venialium, sicut mortaliū, videretur onus inportabile, adeoque irrationabile.

CONSECTARIA.

EX dictis in utraque Conclusionē colliges 1. Quid sit dicendum de pueris fidelium: eos nimirum tam divino, quam Ecclesiastico præcepto teneri ad Confessionem, cum ad annos discretionis pervenerint, si mortale peccatum habeant. Quo autem tempore ad annos illos perveniant, non potest mathematicè defini, sed relinquendum iudicio prudentum Confessoriorum, seu Parentum; qui, si viderint eos discernere inter bonum & malum, padeseri mendacio, laudare obedientiam, aut aliter uti ratione, poterunt concludere, quemcumque ætatis annum aliunde habeant, pollere rationis usu.

Quod enim quidam dicunt, eos non peccare mortaliter antè duodecimum annum, error est, cum constet eos multo antè esse dolli capaces. Unde S. Gregorius l. 4. Dialog. c. 18. refert, puerum quinque annorum mortuum, & damnatum propter blasphemias. Crediderim tamen cum multis eos antè 12. non incurrere poenam latam in non confitentes semel in anno; quia non est verisimile, Ecclesiam benignam Matrem eos propter infirmam adhuc rationem velle comprehendere. Porro, sicut in aliis civibus, in aliis tardius, ratione educationis, temperamenti, &c. incipit iudicium rationis, ita in quibusdam rebus illud habent prius, in aliis posterius; ideoque non statim ubi admittuntur ad Confessionem, admittendi sunt ad Communione: etiamsi utrumque præceptum obliget omnes, qui ad annos discretionis pervenerint; quia prius habent iudicium discernendi peccata, quam noverint mysterium Eucharistiæ, & possint cibum sacrum a profano discernere. Unde etiam observandum, pueros aliquando esse reos & capaces peccati mortalis, qui tamen defectu educationis, instructionis, &c. non sunt capaces, nec dispositi ad Sacramentum. Tales Confessarius sine absolutione cum sola benedictione debet dimittere, monendo ipsos, ut solant se non esse absolutos, & ad majorem dispositionem, & iteratam Confessionem obligari. Dum autem est dubium de capacitate physica pueri, potest absolvi sub conditione mente retenta, imò & debet in articulo mortis, ut testatur praxis communis. An autem, supposita capacitate physica peccati & Sacramenti, sed dubia manente dispositione morali possit impandi absolutio sub conditione? R. Id videri illicitum, sicut de personis adultis, nisi in causa necessitatis, ut dicemus infra, dum de Absolutione sub conditione.

Colliges 2. B. Virginem præcepto Confessionis non fuisse ligatam, imò fuisse incapacem, cum nunquam venialiter peccaverit. Unde fabulosum est, quod quidam referant, quorundam fuisse confessam B. Joanni Evangelistæ. Colliges 3. eos, qui per totum annum sæpius confessi sunt tantum venialia, si in fine anni incident in peccatum mortale, teneri adhuc confiteri; quia per Confessionem venialium non adimplerunt præceptum Confessionis annuæ, si quidem illa Confessio venialium non sit præcepta, ut diximus; sicut pueri licet laudabiliter jejunent, non dicuntur tamen proprie adimplere legem jejunii, cum illa non obligentur.

ARTICULUS III.

Quandom Peccator teneatur confiteri?

EX dictis Peccator duplici præcepto tenetur confiteri, divino scilicet & Ecclesiastico; de utroque procedit quæstio, quandomam obliget.

§. I. Quandomam Peccator teneatur confiteri ex Præcepto divini.

DICO 1. Præceptum divinum Confessionis non obligat statim, ac peccatum commissum est, etiam data opportunitate; neque (saltem probabiliter) in periculo obliviscendi aliorum peccatorum. Conclusio quoad 1. & 2. partem est Auctoris (*Hic q. 6. art. 5. o.*) & communis, atque abundè probat manet ex dictis de præcepto Contritionis Dissert. præcedentis art. 3. Concl. 2. quod Lectorem remitto, ne eadem repetam.

Prob. 3. Pars, quæ est Sylvii post Navarram, Victoriam, Petrum Soto, & communior. Obligatio confitendi in periculo obliviscendi alicujus peccati nullum habet fundamentum neque in Scriptura, neque in Traditione: id constat; neque in natura præcepti, quod probatur. Si hæc obligatio fundaretur in natura præcepti, ideo esset, vel quia Sacramentum Poenitentiae ordinatur ad remissionem peccatorum per Confessionem, ut voluit Dominicus Soto & Nugno; vel ut vult Tournely, quia debet fidelis quantum in se est efficere, ut integra sit confessio; at qui neutra ratio sufficit. Non prima; quia, ut omnia peccata

per Sacramentum Poenitentiae remittantur, non requiritur omnium Confessio absoluta, sed omnium, quæ post diligentem conscientiam discussionem memoriam occurrunt, ut loquitur Trid. dicto c. 5. hoc est, non requiritur integritas materialis, sed formalis. Non secunda; quia fidelis tenetur quidem efficere, ut Confessio sit integra, adhibita morali & ordinaria diligentia, quæ est diligens examen, non verò summa & extraordinaria, qualis est indilata Confessio: sliquin sequeretur, non solum quod non posset Confessio differri ad annum juxta determinationem Ecclesie, sed neque ut plurimum ad semiannum, ad mensem, & in quibusdam ad hebdomadam, nisi forte peccata sua scribant in charta; quia vix ullus est eorum, qui constantem semel in anno, qui non obliviscatur alicujus peccati: iis verò & pluribus, qui sunt memorie labilis, periculum est oblivionis in semianno, in mense, quandoquæ in hebdomada, ita ut teneantur plures confiteri singulis mensibus, quidam singulis hebdomadibus, aut peccata sua mandare scripto; quæ & duriora esse & absurda, & contra universalem fidelium praxim, nemo non videt. Sufficit ergo, ut quis non affectet oblivionem suorum peccatorum, sed e contra memorie mandata retinere curet, & dum instat tempus Confessionis diligenter disceat conscientiam suam, & constet moraliter omni in memoriam revocare. Nihil quippe aliud requirunt Florentinum & Trid.

Dico 2. (*Id.*) Præceptum divinum Confessionis per se obligat in probabili periculo, à fortiori in articulo mortis: item extrà illud aliquoties in vita. Prob. 1. pars (*Id.*) Communis est omnibus præceptis affirmativis, ut obligent tempore necessitatis, alias nunquam obligarent, & frustra ponerentur; atqui, ubi est periculum probabile, & à fortiori articulo mortis, est tempus necessitatis Confessionis: ergo. Prob. Min. ex fine & natura hujus præcepti. Confessio instituta est ad remissionem peccatorum post Baptismum commissorum; atqui necessitas hujus remissionis quàm maximè occurrat in periculo mortis, in quo utique agitur de statu perpetuæ vite, beatæ, vel miseræ: ergo. Idque confirmat praxis Ecclesie. Neque refert, remissionem peccatorum haberi posse per contritionem; quia primò ipsa Confessio præcepta est a Christo, & quidem ut medium necessarium ad hoc: nam non est vera contritio, quæ non includit votum Confessionis. 2. Quia Confessio est facilior via ad justificationem, quàm sola contritio.

Hinc colliges 1. ingredientem prælium, aut periculosam navigationem, mulierem gravidam instante primò partu, aut etiam ultioribus, si soleat pati periculum, periculose egrotantem, & eos omnes, qui aggrediuntur aliquod opus, unde mors solet, aut fundatè & probabiliter timetur evenire, sub peccato mortali teneri ad Confessionem, si consci sint alicujus peccati mortalis. Unde S. Pius V. In Bulla *Super gregem* prohibet Medicis visitare infirmum tertio die, nisi confiteatur; prohibetque eos admitti ad Doctoratum, nisi jurent se id observaturos. Colliges 2. eum, qui est in eo statu, in quo, si nunc non confiteatur, probabiliter timet, ne ante mortem non possit confiteri, ut in periculo amantæ perpetuæ imminente captivitate ab Hæreticis, aut Barbaris, &c. teneri pariter ad Confessionem.

Prob. 2. pars; 1. Quia præcepta affirmativa non obligant tantum in extrema necessitate, sed & quando eorum actus rationabiliter judicatur necessarius. Unde præcepta fidei, spei, charitatis, contritionis obligent etiam aliquoties in vita antè periculum mortis. 2. Confessio præcepta & instituta est a Christo, ad reconciliationem & amicitiam cum Deo resarciendam; atqui non licet hanc reconciliationem & amicitiam recuperationem differre usque ad mortem; non enim Deus creavit nos, ut ex hac luce exeuntes perditæ vite poeniteremus, sed ut in ejus amore & servitio vivamus: ergo. Adde, quod alias Sacramentum Poenitentiae foret Sacramentum exentium, quod tamen Extrema-Uncioni proprium est.

Sed quoties in vita, & quo determinato tempore? Facile definiti non potest. Quidam assignant semel in anno, ex hoc quod Ecclesia sic definit, quàm putant explicuisse aliorum præceptum divinum, & non novum quoddam tempus condidisse. Id quidem probabile est, sed non omnino certum, cum Ecclesia potuerit & possit præcipere Confessionem, sicut & Communione, sæpius, quàm præcipitur Lege divina. Nec etiam ea videtur esse mens D. Thom. qui hic in corpore dicit, quod autè statutum Ecclesie homo minus teneatur ad Confessionem. Unde cum aliis existimamus, id esse relinquendum iudicio Prudentum.

Dico 3. (*Id.*) Præceptum divinum Confessionis obligat per accidens; primò, quando sumenda est Eucharistia; secundò, quando aliter gravis tentatio vincit, seu peccatum vitari non potest. Prob. 1. pars ex illo Apost. 1. Cor. 11. *Probet autem seipsum homo: & sic de pane illo edat*, quam probationem semper intellexit Ecclesia de Confessione; & ita definit Trid. sess. 13. Can. 11. Secunda pars patet; quia, qui tenetur ad

finem, tenetur ad media, quæ fini adipiscendo existimat necessaria. Juxta quosdam obligat etiam per accidens præceptum divinum Confessionis, quoties requiritur status gratiæ, puta, ad administranda Sacramenta, seu ad recipienda ea, quæ dicuntur vivorum. Id quidem tutius est, & in praxi consulendum propter difficultatem contritionis: at non esse absolute necessariam, sustinuit ut probabilis, dum de Sacramentis in genere Diss. 5. art. 5. Require ibi.

§. II. Quandomam peccator teneatur confiteri ex Præcepto Ecclesiastico.

DICO Præceptum Ecclesiasticum Confessionis obligat semel in anno, non præcisè tempore Paschali, sed quovis anni tempore: quia Concilium Lateran. Can. *Omnis* dicit simpliciter: *Saltem semel in anno*, nihil determinando de tempore Paschali; quod si intendisset, æquè determinasset, ac determinavit pro Communione. Nec aliter determinatum habemus, saltem aliquo Decreto generali. Unde, qui confessus est in Paschate, non tenetur tunc vi illius præcepti iterum confiteri; & modo communicet, non peccat.

Dices: Usu receptum est, ut fideles tempore Paschali, vel saltem Quadragesimæ confiteantur; quem usum probat Synodus Trid. & amplectitur ut meritò retinendum: ergo. R. usum illum esse procul dubio salutarem & meritò retinendum, utpote qui sit optima dispositio ad Communione Paschalem. Sed an sit in præcepto, non probatur, nec Trid. decernit. Imò, cum Synodus Lateranensis & Trid. hujus obligationis non meminerint sicut Communione, satis colligitur, quod non intellexerint morum illum esse sub generali præcepto. An verò consuetudo fidelium confitendi in Paschate vim legis obtinuerit, non constat: imò pars negans videtur verior, eo quod introducta videatur, non quia fideles se tunc per se obligari ad Confessionem credebant, sed ratione Communione Paschalis. Et esto credidissent se tunc obligari, non sequitur ideo consuetudinem illam esse obligatoriam, quia eorum intentio non erat se obligare, eam quoque lege non obligarent.

Instabis. Animadvertitur poenis Ecclesiasticis in eos, qui non confitentur in Paschate, & Episcopi jubent sibi nomina exhiberi eorum, qui tunc non sunt confessi: ergo. R. 1. Id, quod Jus commune reliquit liberum, posse per Jus particulare restringi ad certum tempus; nostra autem resolutio est stando in Jus Commune. Neque tamen etiam statuta particularia Episcoporum videntur quoad tempus Paschæ importare præceptum, ut dixi art. præcedenti. Unde R. 2. Idem animadverti in non confitentibus tempore Paschali, & eorum nomina exhiberi, non præcisè ratione Confessionis, sed ratione Communione omisse: si enim probarent Communione Paschalem & Confessionem aliquo anni tempore fieram, non punirentur; sed cum tempore Paschali sit communicandum, & Communione præmittenda Confessio pro iis, qui sunt conscii peccati mortalis, si, qui tunc, temporis non confitentur, meritò præsumuntur in presentem rem statu, neque tunc, neque toto anni tempore fuisse confessi, nisi contrarium probent.

§. III. Resolvuntur variae Quæstionculæ circa præsentem materiam.

PETES 1. Unde annus Confessionis sit inchoandus? R. Quidam inchoant a Januario: alii a Paschate, & est iste modus in usu apud fideles: alii ab ultima Confessione. Quovis modo computetur, videtur, sufficere, si inter unam & alteram Confessionem non intercipiatur plusquam annus. Unde non sunt audiendi quidam molliores Casuistæ, qui dicunt satisfieri præcepto, si fiat Confessio initio Januarii, puta anni 1749. & altera Confessio in fine Decembris, anni sequentis 1750. ista enim interpretatio videtur contraria menti Ecclesie, & communi sensui Theologorum.

Petes 2. Utrum, qui prævidet se antè finem anni fore ut non possit confiteri, puta, quia ingreditur longam navigationem, teneatur Confessionem anticipare? R. affirmative. Ratio est; quia præceptum Confessionis non est fixum certo & determinato tempore, puta Paschali, ratione ipsius temporis, quasi in hoc tantum tempore & ratione illius obliget, sed per totum annum indeterminate currit, ita ut saltem antè finem anni adimpleatur: sicut v. gr. præceptum audiendi Missam in Festo non determinatè obligat, ut manè vel meridie audiatur, sed indeterminate per totum tempus celebrationis Missarum currit, ita ut non transigatur dies, quin implatur. Unde, sicut qui prævidet se hora 11. non posse audire Sacram teneatur manè audire, ita in nostro casu. Neque est simile de aliis quibusdam præceptis certo & determinato tempore affixis ratione ipsius temporis, ut v. gr. jejuniū in vigilia S. Joannis, aut auditio

Misse in ejus Festo; hæc enim sunt onus temporis, & ratione ipsius tunc præcipiuntur, atque pro tunc tantum obligant, non antè: unde eorum adimpletio præveniri non debet, etsi prævideatur fore impedimentum, quando obligabunt. Confer, quæ dixi de præcepto Communione Diss. 6. de Eucharistia a. 1. §. 3.

Petes 3. An, qui omisit confiteri intra annum, illo elapso teneatur adhuc statim confiteri? R. affirmative. Ratio est; quia, ut jam dixi, illud præceptum non est affixum tempore paschæ, seu fini anni, sive toti anno, ratione & intuitu ipsius temporis, sicut præcepta jejunii in vigilia alicujus Sancti, auditio Missæ in ejus Festo, &c. sed ratione rei præstandæ, & non ulterius differendæ; adeoque tempus Paschæ, seu annus non est positus ad finiendam hujus præcepti obligationem, sed ad implendam, & ulterius non differendam: sicut accidit in debitis pecuniariis, quibus præfixitur terminus, non intuitu temporis, sed ratione rei præstandæ, & ulterius non differendæ, quo proinde termino elapso semper manet obligatio. Unde sequitur, quod, quò diutius aliquis differat suam Confessionem ultra annum, eo gravior peccat, quia longius recedit ab intentione Legis. An autem unum tantum, sed gravius, àn plura peccata committat, tot scilicet quot occurrunt occasiones confitendi, quas negligit? R. Esse unum, si permaneat idem propositum non confitendi; esse verò plura, si propositum sit moraliter interruptum. Pro quo vide Dissert. 8. de Jure & Just. art. 15. Pet. 3.

Petes 4. An ille, de quo in præcedenti casu, teneatur iterum ad secundam Confessionem pro obligatione præsentis anni? R. Ita videri conformis menti Ecclesie, tutius, & consulendum in praxi, casu scilicet quo novum peccatum mortale committat. Non tamen sequitur, quod qui a 20. annis non est confessus, teneatur hoc anno vigesies confiteri: tum quia non est praxis timoratorum Confessoriorum, nec videtur mens Ecclesie: tum quia obligationes omnium illorum annorum concurrunt eodem isto tempore circa eandem materiam, & eundem finem, scilicet purgationem a peccatis, adeoque una & eadem impletione eis omnibus satisfiat.

Si dicas, eandem esse rationem de 2. Confessione in eodem anno: Esto. Sed est disparitas, quòd annus obligationis pro 2. Confessione adhuc currat, non pro prioribus Confessionibus omissis. Neque etiam obstat, quòd, qui omisit 20. annis solvere censum annum, non satisfaciatur solvendo unum. Disparitas est iterum, quòd censalista principaliter intendat emolumentum, & indemnitate suam, quæ non habetur nisi solutione 20. censuum. At Ecclesia intendit principaliter in Confessione purgationem a peccatis, & justificationem peccatoris, quæ habetur per unam Confessionem.

Petes 5. Per quam Confessionem impleatur istud præceptum? R. Impleri per solam Confessionem validam & talem, ut, ea posita cum absolutione, subsistat Sacramentum Poenitentiae, & reconciliationis. Ratio est; quia Ecclesia non præcipit aliam Confessionem quàm Deus, cum, ut diximus, Hæreticis tantum tempus præcepti Divini; atqui præcepto divino non satisficit, nisi per Confessionem validam & susceptionem Sacramenti: ergo. Hinc Alexander VIII. meritò condemnavit hanc propositionem: *Qui facti Confessionem voluntarie nullam, satisfaciunt præcepto Ecclesie*. Ubi, licet ponatur voluntarie, idem tamen dicendum est de involuntarie nulla; quia etiam tunc non ponitur materia præcepta, scilicet Confessio quantum est ex se reconciliativa, & sufficiens, ut subsistat Sacramentum. Plura de hac quæstione, tam quoad probationes, quàm quoad argumenta, vide de Eucharistia Dissert. 5. art. 1 §. 4.

An verò satisfiat præcepto per Confessionem non factam proprio Sacerdoti, aut alteri de ejus licentia? R. negative; quia id expressè præcipitur in Canone citato *Omnis*. De quo fultus modò, dum de Ministro.

Petes 6. An, qui non satisficit huic præcepto, incurrat de facto excommunicationem, & alias poenas Juris? R. negative; quia non sunt sententiæ latae, sed ferendæ, ut patet ex textu: nisi aliud statuta particularia ferant.

Petes 7. An peccatum, justa de causa in Confessione hujus anni celatum, debeat subijci clavibus antè annum sequentem, si causa celandi antea desiderit? R. Id esse consultum, non videtur tamen obligatorium; quia Ecclesia obligat tantum ad unam Confessionem integram. Hæc autem fuit integra formaliter, etsi non materialiter. Nec obstat, Concilium Trid. sess. 14. cap. 5. obligare ad Confessionem omnium mortalium, quorum conscientiam habet poenitens; quia Concilium loquitur de eo, quod ordinariè accidit. Insuper intelligit de conscientia non speculativa, sed practica, seu quæ dicat peccata hic & nunc aperientia. Idem à fortiori dicendum de peccato invincibiliter obliato. An autem iste, de quo in casu, non possit differre suam Confessionem, ut eam omnimodè integram faciat? R. Videtur posse ex præsumpta Ecclesie intentione; modò tamen absit scandalum, nec sit sumenda Eucharistia, neque diù differatur.

Petes 8. Utrum cum aliquo dispensari possit, ne unquam confiteatur? R. negativè: tum ratione generali, quod inferior non possit dispensare in lege superioris: tum specialitèr, quia Confessio est pars necessaria Sacramenti Poenitentiae, in quo Ecclesia non potest dispensare: sicut enim non potest instituire nova Sacramenta, ita nec instituta removere, quippe quae sunt ipsius Ecclesiae fundamenta: tum etiàm, quia Sacramentum Poenitentiae est Sacramentum necessitatis, sicut Baptismus; namque non potest dispensare in Baptismo sic, ut sine illo salus habeatur. Quod autem posset opponi de dispensatione in voto; disparitas est, quod Ecclesia non dispensat in voto durante ejus obligatione, quod esset dispensare in Jure naturali & divino; sed tollit obligationem voti, quae non est a Jure divino, sed a voluntate humana, de quo dixi fusiùs alibi. Potest tamen Ecclesia dispensare in tempore Confessionis a se constituto, quia potest dispensare in suis Legibus. Haec autem potestas pertinet privatè ad Papam, & ad Concilium generale; quia est Lex ab Ecclesia universali lata. Id verò non obs-

tat, quominus poenitens possit ex consilio Confessarii Confessionem differre ultra tempus ab Ecclesia statutum ad melius esse, seu ex tali causa, ob quam prudenter judicatur talem dilationem esse de mente praesumpta Ecclesiae. Ita expressè Concilium Lateran. can. *Omnia*.

Si dicas, praecipuum Ecclesiae quoad tempus esse determinationem Juris divini, adeoque Ecclesiam in eo non posse dispensare. R. Equidem esse determinationem Juris divini, sed humanam, non divinam; & ideò, sicut illam posuit, potest auferre & relinquere praecipuum in eo statu, in quo erat ante determinationem. Et cum non constet, quando obliget praecipuum divinum, an semel in anno, an plus, an minus, hoc sufficit, ut Ecclesia justis de causis ultra annum differat. Videatur tamen, quod non posset dispensare ultra tempus, in quo certò obligat Jus divinum, puta ultra octo, aut decem annos, sed posset interpretari in certis casibus, Jus divinum ob gravissimas causas tunc occurrentes non obligare.

DISSERTATIO VI.

DE MINISTRO CONFSSIONIS.

D. Thom. Suppl. Quaest. 8.

ARTICULUS I.

Utrum solus Sacerdos sit Minister Confessionis?

Negant Wiclefistae, damnati in Concilio Constantiensi; Waldenses, qui hanc potestatem tribuebant cuilibet Laico probo; & Lutherus, qui, cum existimaret absolutionem nihil aliud esse, quam declarationem remissionis peccatorum, docuit in libro de abroganda Missa, quemlibet fidelem, etiàm mulierem, esse Ministrum Confessionis, saltem in casu necessitatis. Morinus verò l. 8. de Poenit. c. 23. censet, hanc facultatem olim fuisse concessam Diaconis. Contra quos omnes

Dico. (Suppl. q. 8. art. 1. o.) Solus Sacerdos est Minister legitimus Confessionis sacramentalis. Prob. (Ib. in arg. 9. s. c.) Ille solus est Minister legitimus Confessionis, qui potest absolvere a peccatis confessis; ad id enim ordinatur Confessio sacramentalis; atqui solus Sacerdos potest absolvere a peccatis confessis: ergo. Prob. Min. Solis Apostolis, & in eorum persona solis Episcopis & Sacerdotibus, utpote eorum Successoribus, Christus Matth. 18. promisit claves Regni Caelorum, seu potestatem ligandi & solvendi, retinendi, & remittendi peccata, usque solis eam contulit Joana. 20. dicens *Sicut misit me Pater, & ego mitto vos... Accipite Spiritum S. quorum remiseritis peccata, remittuntur eis: & quorum retinueritis, retenta sunt*: ergo. Undè Concilium Trid. Sess. 14. Can. 10. definit: *Si quis dixerit... non solos Sacerdotes esse Ministros absolutionis... anathema sit*. Vide Canonem integrum in capite Tractatus. Idem amplius declarat Concilium eadem Sess. cap. 1. & 6. Ad stipulantur SS. Patres, Basilus in Regulis brevioribus num. 228. dicit, peccata Sacerdotibus aperienda esse, quia eis credita est dispensatio divinarum Mysteriorum. Ambros. libr. 1. de Poenit. c. 2. *Jus hoc*, inquit, ligandi scilicet & solvendi, solis Sacerdotibus concessum. S. Ephrem. Orat. de Sacerdotio: *Absque venerando & divino Sacerdotio remissio peccatorum mortalibus non conceditur*. Aug. Serm. 351. dicit, ad remissionem peccatorum accedendum esse ad Antistes, per quos in Ecclesia claves ministrantur S. Leo Ep. 91. *Indulgentia Dei, non nisi supplicationibus Sacerdotum, potest obtineri*. Plura in hanc rem protuli Dissert. 1. hujus Tractatus de existentia Sacramenti Poenitentiae & Dissert. praecedenti art. 1. de necessitate Confessionis. Confer.

Dixi in Conclusionè: Confessionis sacramentalis, id est, quae sit in ordine ad absolutionem a Ministro consequendam; quia non negamus, olim viguisse morem confitendi Laicis, praesertim ubi deesset Sacerdos. At ista Confessio non erat sacramentalis, seu in ordine ad absolutionem, sed ad erubescendum & majorem humilitationem, seu ad consilium, aut auxilium petendum, utque inde & ex magno desiderio Confessionis Deus flecteretur ad veniam concedendam. Quo sensu intelligendus est S. Thom. dum hic art. 1. o. & praesertim ad 1. scribit, quòd, *Quando necessitas est imminens, debet facere poenitens quod ex parte sua est, scilicet conteri & confiteri cui potest... & quod defectu Sacerdotis supplet summus Sacerdos... & ex desiderio Sacerdotis talis Confessio sacramentalis est quodammodo*. Quibus, inquam, verbis S. Thom. non praecipit, sed hortatur ad hujusmodi Confessionem secundum morem, qui vigeat suo tempo-

re: eamque vocat quodammodo sacramentalem, non quòd esset in ordine ad Sacramentum, aut esset pars Sacramenti, sed quia vel fiebat ad imitationem Confessionis sacramentalis, vel quia habebat ad adjunctum Sacramenti desiderium. Ita autem consuetudo nunquam vim legis habuit, & jam diù abrogata est, ut mox dicam.

Hunc porro esse sensum S. Thom. evidentèr patet 1. ex art. 1. praecedenti, in quo resolvit solum Sacerdotem esse Ministrum Confessionis sacramentalis. 2. Ex eadem Responsione cit. ad 1. hujus articuli secundi, ubi in fine dicit, quòd ex tali Confessione non sit Sacramentum perfectum, quia deest ei, quòd est ex parte Sacerdotis. Et ad 3. ibid. de hujusmodi poenitente & confitente dicit necesse esse, quòd iterum confiteatur Sacerdoti, cum copiam habere poterit, quia Sacramentum Poenitentiae perfectum non fuit. Item opusc. 5. Iste autem mos, qui diù ante D. Thom. vigerat, & ejus temporibus adhuc vigeat jam diù & merito exolevit; censente Theologi illum nunc non expedire; partim quia hoc esset apparentèr connivere Haereticis hodiernis; partim quia hujusmodi Confessionis nulla est necessitas, nullum praecipuum, neque expedit peccata, praesertim occulta & gravia, extra Sacramentum manifestare. Similiter, cum S. Thom. art. seq. dicit Confessionem venialium posse fieri non Sacerdoti, non intelligit sacramentalem in ordine ad claves, quae non nisi Sacerdotibus sunt collatae: unde dicit ibid. hanc Confessionem non esse perfectum Sacramentum: sed intelligit non sacramentalem, quae, dum fit ex humilitate & detestatione peccatorum, valet ad remissionem peccatorum venialium; sicut, inquit ibid. S. Doct. tuncio pectoris, aspersio aquae benedictae, & alia Sacramentalia. At, cum nulla sit necessitas sic confitendi venialia, moment, ut supra, Theologi, melius esse ab hujusmodi Confessione abstinere, nisi consilii petendi causa, sicut de mortalibus dictum est. Haec pro explicatione mentis S. Thomae.

Solvuntur objectiones.

Obj. 1. Jacobi 5. dicitur: *Constitimini alterutrum peccata vestra*. R. (Suppl. q. 8. art. 1. ad 1.) quòd si ille textus intelligatur de Confessione sacramentali (quod quidam negant) per alterutrum non intelligitur quilibet, sed Sacerdos, hoc est, homo homini. Quod patet, tum ex eo quòd praemisit Apostolus: *Si quis vestrum infortunat, inducat Presbyteros Ecclesiae*: tum quia Jacobus loquebatur Christianis, quibus praesupponebat notam esse Legem Evangelicæ Confessionis faciendae solis Sacerdotibus Joana. 20.

Obj. 2. Episcopus electus & confirmatus, licet non ordinatus, potest aliis conferre potestatem excipiendi Confessiones sacramentales: ergo illam habet. Item Sacramentum Poenitentiae est Sacramentum necessitatis, sicut Baptismus; atqui quilibet homo potest conferre Sacramentum Baptismi: ergo R. ad 1. N. Ant. Non enim Episcopus non ordinatus confer potestatem, sed dumtaxat exercitium hujus potestatis assignando Sacerdoti subdito, in quos possit exercere suam potestatem, ut dicemus modo, dum de jurisdictione. Ad 2. N. Conseq. 1. Quia Baptismus est majoris necessitatis, quam Poenitentia; potest enim Poenitentia suppleri per illius votum & con-

ARTICULUS II.

Utrum omnis Sacerdos sit Minister legitimus Confessionis?

Sive

Utrum gratèr potestatem Ordinis sit in Ministro Confessionis necessaria potestas Jurisdictionis?

Hæc quaestio expediri non potest, nisi prius explicetur varia, quae spectant jurisdictionem. Undè sit

§. I. De Jurisdictione.

Petes 1. Quid sit Jurisdictio? R. Jurisdictio, generalitèr sumpta, est quaedam potestas moralis regendi, & gubernandi subditos. Specialitèr in subjecta materia, est potestas, qua Sacerdos, ut Judex, fert in alterum, tanquam in subditum, sententiam in foro conscientiae.

Petes 2. An hæc potestas sit distincta ab illa, quae confertur in corpus Christi mysticum omni Sacerdoti in sua Ordinatione, per hæc verba: *Accipe Spiritum S. quorum remiseris peccata, remittuntur eis: & quorum retinueris, retenta sunt*, & quae dicitur potestas Ordinis. R. Esse certò aliquid distinctum: tum quia Concilium Florentinum, & Trid. Sess. 14. c. 7. declarant, nullam esse absolutionem collatam a Sacerdote, qui non habet jurisdictionem: ergo supponunt jurisdictionem non competere omni Sacerdoti, adeoque non conferri in Ordine, sed esse quid distinctum a potestate Ordinis. Tum quia aliis omnis Sacerdos foret proprius Sacerdos, & nullus alius, contra quod supponit Concilium Lateranense, cum decernit Sacerdotem alienum non posse absolvere sine licentia proprii.

An verò sit quid distinctum ex parte principii, aut tantum ex parte termini, seu materiae subjectae, disputatur inter Theologos. Quidam volunt, omnem Sacerdotem vi suae ordinationis Jure divino accipere potestatem absolvendi completam, & perfectam quantum est ex parte principii, non tantum completam ex parte materiae, seu subditorum; quia nisi ab Ecclesia assignentur, talis potestas non est valde reducibilis ad actum. Undè, juxta hanc sententiam potestas jurisdictionis, quantum est ex se, seu ex parte principii, non est distincta a potestate Ordinis. Id autem probant ex verbis cit. *Accipe Spiritum S. &c.* quibus omnes Sacerdotes absolute constituuntur Judices, idque explicant his exemplis. Si v. gr. Rex constitueret Titium Judicem, seu daret ipsi potestatem absolvendi, vel damnandi omnes ipsi assignandos a Governatore, Titius foret, ut patet, a Rege constitutus completè Judex, haberetque completam potestatem judicandi ex parte principii, licet ut valide illum exerceret, indigeret designatione subditorum eorum per gubernatorem faciendam. Item, si Rex instituit Chlarchum solo diplomate, non assignata legione (*Colonel en Brevet*), is habet potestatem imperandi completam ex parte principii, quam tamen exercere non potest, nisi illi subiciatur legio. Ita, inquit, in nostro casu.

Alii volunt, jurisdictionem esse potestatem distinctam a potestate Ordinis ex parte principii; quia, inquit, in ordinatione confertur quidem potestas physica completa ad producendam gratiam, non autem moralis, qualis tamen est jurisdictio; ut patet in iudicibus humanis, qui, licet habeant omnia requisita in esse physico ad judicandum, puta scientiam, prudentiam, &c. indigent tamen adhuc jurisdictione, quae ex parte ipsius iudicis se tenet, & non tantum ex parte materiae, quae illi est subjecta. Et hic modus loquendi videtur conformior Conciliis, & D. Thom. Est autem hæc jurisdictio secundum illos deputatio legitima ad exercendum munus Confessarii absolvendo a peccatis modo judiciali poenitentes tanquam subditos. Cæterum utraque sententia est probabilis, & in rigore videtur tantum esse disputatio de nomine; sive enim illa jurisdictio sit distincta a potestate Ordinis ex parte principii, sive tantum ex parte materiae, conveniunt Auctores utriusque sententiae potestatem Ordinis sine illa esse tantum incompletam, & in actu primo, nec valde reducibilem ad actum secundum, nisi ab Ecclesia accedat deputatio legitima, & assignatio subditorum.

Hinc inferes, jurisdictionem differre a potestate Ordinis. 1. Quòd potestas Ordinis conferatur cuilibet Sacerdoti per suam ordinationem: Potestas verò jurisdictionis per deputationem legitimam Superioris, vel Ecclesiae ad absolvendum poenitentem modo judiciali ut subditum. 2. Sacerdotes omnes in potestate Ordinis sunt æquales, non verò in potestate jurisdictionis. 3. Potestas Ordinis est invariabilis, & indelebilis, utpote fundata in charactere Sacerdotali; potestas verò jurisdictionis potest augeri, vel minui, aut etiàm totalitèr tolli.

contritionem, non Baptismus in parvulis. 2. Poenitentia administratur per modum iudicii, ad quod requiritur jurisdictio, non Baptismus. 3. Et praecipue, quia sic est voluntas Christi, quae nobis constat ex Scriptura, Traditione, & usu Ecclesiae. Vide Dissert. 2. de Bapt. art. 2.

Obj. 3. Pro Diaconis cum Morino. S. Cyprianus Ep. 12. de illis, qui Libellos a Martyribus acceptant: dicit: *Si incommodo aliquo, & infirmitatis periculo occupati fuerint, non expectata praesentia nostra, apud Presbyterum quemque praesentem, vel si Presbyter repositus non fuerit, & urgere exitus ceperit, apud Diaconum quomòdò Exomologesim facere delicti sui possint, ut manu eis imposita veniant ad Dominum cum pace, quam dari Martyres literis ad nos factis desideraverunt*: ergo. R. N. Cons. Quamvis enim Exomologesim frequenter usurpetur pro Confessione sacramentali, attamen non raro etiàm sumitur, vel pro ipsa actione Poenitentiae publicae, maxime pro ea parte, quae dicebatur *substratio*, in qua Poenitentes impositioni manuum Episcopi, & Cleri substrati confitebantur se peccasse; vel pro declaratione poenitentiae adimpletae, postquam poenitentes impositione Caeremoniali manuum Episcopi, & Cleri reconciliabantur Ecclesiae, & admitebantur ad Communionem. Hoc autem sensu Cyprianum intellexisse Exomologesim in objectione patet; quia sic ipsemet illum intelligit Ep. 11. 61. & praesertim 9. ubi de illis, qui poenitentiam publicam agebant pro peccatis levioribus, quam sit abnegatio fidei, & Idololatria: dicit: *Nam, cum in minoribus peccatis agant peccatores poenitentiam justo tempore, & secundum disciplinae ordinem, ad Exomologesim veniant, & per manus impositionem Episcopi, & Cleri jus communicationis accipiant: tunc erudo tempore, persecutione adhuc perseverante, nondum restituta Ecclesiae pace ad communionem admittuntur, & offerunt nomen eorum, & nondum poenitentia peracta, nondum Exomologesim facta nondum manu eis ab Episcopo, & Clero imposita, Eucharistia illis datur*. Videt Exomologesim apud Cyprianum sumi, vel pro ipsa actione poenitentiae adimpletae, aut eius parte, vel pro declaratione poenitentiae adimpletae; impositionem verò manuum sumi non pro sacramentali, sed pro caeremoniali, facta ab Episcopo, & Clero; denique pacem pro reconciliatione cum Ecclesia, & admissione ad communionem. Quod adhuc evidentiùs fit ex eo, quòd Cyprianus loquitur de illis, qui stadium poenitentiae publicae decurrerunt. At verò Confessio sacramentalis publicam poenitentiam praecedebat, ut diximus antèr. Undè, dato Cyprianum locutum fuisse de Confessione peccatorum, hæc tamen non fuisset sacramentalis.

Inst. 1. Cyprianus committit Diaconis, ut faciant, quod Episcopus, aut Sacerdos fecisset, si adfuerit: Episcopus autem, seu Sacerdos absolviset sacramentalitèr. Item permittit eis, ut conferant pacem, quam patebant poenitentes ex libellis Martyrum; hæc autem pax non erat simplex reconciliatio cum Ecclesia, sed etiàm absolutio sacramentalis: ergo. R. 1. N. Utraque Min. Reconciliatio enim & pax, de qua loquitur Cyprianus, non erat reconciliatio cum Deo per absolutionem sacramentalem, sed reconciliatio cum Ecclesia per relaxationem poenitentiae solennis, & participationem Eucharistiae; nec aliud petebant Martyres suis libellis, erant enim tunc, sicut nunc, Indulgentiae: Indulgentia autem non est absolutio sacramentalis a peccatis, sed relaxatio tantum poenitentiae temporalis, quae reminet post dimissam culpam, sicut supponit absolutionem sacramentalem: id magis constabit ex dicendis infra in Digestione historica ad Dissertationem de Satisfactione, ubi probabimus absolutionem sacramentalem non differri usque post peractam poenitentiam solennem, sed ordinariè conferri post Confessionem secretam, cum poenitentes ad poenitentiam solennem admitebantur. Confer. R. 2. Data utraque Minore, facultatem, quam ibi concessit Cyprianus Sacerdotibus, & Diaconis, intelligendam esse accommodatè ad eorum potestatem, in Sacerdotibus de reconciliationibus Canonica, & Sacramentali, quia ad utramque habent potestatem; in Diaconis de reconciliatione, & pax tantum Canonica, non Sacramentali, quia ad hanc non habent potestatem.

Inst. 2. Licet Sacerdos non sit Minister ordinarius Confirmationis, potest tamen illam conferre ex commissione Episcopi, ut diximus suo loco: ergo similiter Diaconus respectu Confessionis, & Absolutionis Sacramentalis. R. N. Conseq. Disparitas prima petitur ex voluntate, & institutione Christi, quam pro utroque Sacramento nobis testatur Ecclesiae traditio, & usus. Secunda Disparitas est, quòd, quamvis Sacramentum Poenitentiae sit magis necessarium, quam Sacramentum Confirmationis, Ministri Poenitentiae sunt frequentiores, quam Ministri Confirmationis.